

Мехоношина Х.В., студентка БП-4 кафедри
Школа соціальної роботи, факультету соціальних наук і
соціальних технологій НаУКМА
khrystymekh@gmail.com

Науковий керівник: **Бойко О.М.**, к. пед. н.,
д-р філософії (PhD) з соціальної роботи,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
oksana.boyko@ukma.edu.ua

ПОНЯТТЯ «РЕЗИЛІЄНС» У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Оскільки поняття «резилієнс» впродовж тривалого часу вивчається у світі, на сьогодні існує близько 150-ти його визначень, проте відсутнє єдине, узгоджене між усіма дослідниками розуміння. Науковцями Мастін і Райт було систематизовано й виділено такі етапи проведення досліджень з цієї тематики: визначення і опис резилієнс; вивчення змінних, пов'язаних з резилієнс; аналіз ідей інтервенцій на основі резилієнс; просування досліджень резилієнс інтегративними способами задля «кращого розуміння складних процесів, що призводять до формування резилієнс» [5]. Варто відзначити, що багато визначень цього поняття тісно пов'язані з конкретною методологією дослідження. Це зручно в ході їх планування

й проведення, але може виступати обмеженням щодо розуміння особливостей резилієнс на рівні громади та на індивідуальному рівні. У широкому розумінні Альмедом і Тумвін визначають резилієнс як здатність окремих осіб, сім'ї, громади, системи та організації передбачати, протистояти і/або розважливо справлятися з катастрофічними подіями та/або досвідом; активно ставити мету збереження нормального функціонування без істотної втрати ідентичності [1].

Говорячи про індивідуальний рівень, Грант та Кінман визначають резилієнс як успішну адаптацію, передусім, до щоденних подій, а не до надзвичайних, вона виникає зі звичайних людських можливостей. На їхню думку, резилієнс базується на: емоційному інтелекті, здатності до рефлексії, емпатії, оптимізмі, навичках спілкування, наявності мережі підтримки, позитивному рефреймінгу, навичках вирішення проблем [3]. Результати їх дослідження свідчать, що студенти соціальної роботи, чиї емоційні та соціальні компетенції були більш розвинені, виявилися стійкішими до стресу. Таким чином, дуже важливо допомагати студентам соціальної роботи розвивати складові резилієнс з метою покращення їхнього

благополуччя та захисту від професійного вигорання в майбутньому [4].

Глендон вважає, що резилієнс повинна більше досліджуватися з огляду на можливості її впровадження на рівні громади. Зважаючи на те, що значну діяльність з розбудови громад здійснюють саме соціальні працівники, вони повинні володіти належними знаннями і компетентностями для розвитку резилієнс на рівні громад. Для цього соціальному працівнику необхідно мати власний високий рівень резилієнс для ефективної діяльності та передачі власного досвіду формування резилієнс [2].

Отже, резилієнс — здатність проявляти стійкість до стресових умов. З метою ефективного виконання професійних обов'язків та профілактики вигорання в майбутньому, для майбутніх соціальних працівників важливим є розвиток складових власної резилієнс під час їх навчання.

Список використаних джерел

1. Almedom, A. Resilience is not the absence of PTSD any more than health is the absence of disease / Almedom, A. M., Glandon D. M. // *Journal of Loss and Trauma: International Perspectives on Stress& Coping*—2007. – 12(2):127-143.

2. Glandon D. M. Measuring resilience is not enough; we must apply the research. Researchers and practitioners need a common language to make this happen / Glandon D. M. // Ecology and Society - Jun 2015. Vol. 20, No. 2.
3. Grant L., Kinman, G. Developing Resilience for Social work practice Basingstoke: (2014) Palgrave Macmillan.
4. Grant L., Kinman, G. Exploring Stress Resilience in Trainee Social Workers: The Role of Emotional and Social Competencies / Grant L., Kinman, G. // British Journal of Social Work – 2011. - vol. 41, pp. 261–275.
5. Masten, A. S. Resilience over the Lifespan: Developmental Perspectives on Resistance, Recovery, and Transformation/ Masten, A. S., Wright, M. O. / In J. W. Reich, A. J. Zautra, & J. S. Hall (Eds.) // Handbook of Adult Resilience pp. 213-237– 2010.

Новікова Д.Д., студентка БП-4 кафедри
Школа соціальної роботи, факультету соціальних наук і
соціальних технологій НаУКМА
ddnovikova.gi15@kubg.edu.ua

Науковий керівник: **Савчук О.М.**, к.псих.н., доцент,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
olena.savchuk@ukma.edu.ua

ЧИННИКИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ЩОДО ДІТЕЙ

Сім'я як основний осередок суспільства виконує найважливіші соціальні функції, відіграє значущу роль у